

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНСАМБЛЬ СУЧАСНОЇ МУЗИКИ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр, магістр	
Освітні програми	Оркестрова майстерність Сольне інструментальне та вокальне виконавство Хорове та оперно-симфонічне диригування Музикознавство та композиція Музичне мистецтво	
Курс	2 / 3 / 4 / 1М / 2М	
Семестр	4 / 6 / 8 2 / 4	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	240 годин / 8 кредитів ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Вибіркова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Ніколаєвська Юлія Вікторівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор мистецтвознавства
	Посада	Професор кафедри інтерпретології та аналізу музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/interpretation-and-analysis-of-music/Nikolayevska.pdf julia310873@gmail.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Богатирьов Володимир Олександрович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	–
	Посада	Викладач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Bogatyriov.pdf l_izzbva@gmail.com
Анотація	Навчальна дисципліна розрахована на практичне засвоєння здобувачами всіх елементів, що складають систему музики ХХ–ХХІ ст. та орієнтований на здобувачів будь-якої спеціалізації. Формами презентації здобувачів під час проходження дисципліни може бути не тільки виконання у складі великого ансамблю, але й сольне та камерно-	

	ансамблеве виконавство.
Мета дисципліни	Підготовка фахівців, які є конкурентоспроможними у сфері виконання сучасної професійної музики.
По закінченні вивчення вибіркової дисципліни здобувач буде	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історію стилів на напрямків музики ХХ–ХХІ ст. та орієнтуватися в кожному з них; – творчі принципи та складові композиторської поетики знакових митців ХХ–ХХІ ст; – особливості нотного (партитурного) запису творів ХХ–ХХІ ст.; <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – орієнтуватися в етапах, напрямках та стилях ХХ–ХХІ ст.; – самостійно опрацьовувати нотний текст, читати партитуру твору найновітнього стилю; – виконувати твори в різних стилях, що складають основний репертуар сучасної професійної музики; – складати програму з творів сучасної професійної музики, вміти обґрунтувати концепцію, складати анотацію до творів.
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1. Що дало ХХ ст.. виконавцям та композиторам?</i></p> <p><i>Тема 2. Нотація</i></p> <p><i>Тема 3. «Професійні новатори» ХХ ст.</i></p> <p><i>Тема 4. Основи чвертьтоновості</i></p> <p><i>Тема 5. Нове формотворення</i></p> <p><i>Тема 6. Час та простір – тло новацій сучасної музики</i></p> <p><i>Тема 7. Звукова система Олів'є Месіана (аналіз технік)</i></p> <p><i>Тема 8. Д.Лігеті (аналіз технік)</i></p> <p><i>Тема 9. Спектралізм та електроакустика</i></p> <p><i>Тема 10. Найновітні техніки композиції</i></p>
Види занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); практичний метод, самостійна робота.
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): виконання самостійних робіт щодо поглибленого вивчення матеріалу навчальної дисципліни</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): диференційований залік (захисти складеної презентацій щодо обраних творів ХХ–ХХ ст., презентація виконань обраних творів).</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання</p>

	позитивної оцінки з дисципліни – 60.
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки Zoom, листування через чат в telegram, центр дистанційного навчання Moodle тощо.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p>Войтенко, О. (Упоряд.). (2020). <i>Київський авангард: Антологія камерної музики</i>. Музична Україна.</p> <p><i>Заборонена музика</i> (2021). Видавець Олександр Савчук. Харків-Львів.</p> <p>Котонський, В. (1971). <i>Ударні інструменти в сучасному оркестрі</i>. Музична Україна.</p> <p>Кршенек, Е. (1969). Лекції з дванадцятитонового контрапункту. <i>Українське музикознавство</i>, 4, 247–298.</p> <p>Ніколаєвська, Ю. В. (2020). <i>Ното interpretatus в музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ століть</i>. ХНУМ імені І.П.Котляревського. Факт.</p> <p>Тукова, І. Г. (2021). <i>Музика і природознавство</i>. Акта.</p> <p>Щетинський, Олександр. (Укл.). (2017). <i>Лінії. Перехрестя. Акценти. Композитор Леонід Грабовський</i>. Акта.</p> <p>Щетинський, О. (2021). Валентин Бібік: набуття творчої зрілості». <i>Аспекти історичного музикознавства</i>, 23, 42–64.</p> <p>Штокгаузен, К. (1975). Ритмічні каданси у Моцарта. <i>Українське музикознавство</i>, 10, 220–271.</p> <p>Bartolozzi, B. (1967). <i>New Sounds for Winds</i>. London: Oxford University Press.</p> <p>McKay, George F. (1969). <i>Creative Orchestration</i>. 2d ed. Boston: Allyn and Bacon.</p> <p>Peinkofer, Karl; Tannigel, Fritz (1976). <i>Handbook of percussion instruments : their characteristics and playing techniques, with illustrations and musical examples from the literature</i>. Mainz / London: Schott.</p> <p>Перелік творів, що складають основу дисципліни:</p> <p>Адам Вебстер (Adam Webster). Interplay для туби соло https://www.youtube.com/watch?v=02V1Cbnk6qU</p> <p>Алоїс Габа. 2-й квартет https://www.youtube.com/watch?v=4zYTgRM47II</p> <p>Анна Корсун. Марево. https://www.youtube.com/watch?v=Nts9YB45sHo</p> <p>Aqua Sonare. (2008).</p> <p>Арнольд Шенберг. Місячний П'єро (Pierrot lunaire) для</p>

співачки (шпрехштїме) і ансамблю

<https://www.youtube.com/watch?v=bd2cBUJmDr8>

Бен Джонстон (Ben Johnston) Сюїта для мікротонового фортепіано (Suite for Microtonal Piano)

<https://www.youtube.com/watch?v=Nx27dfey6iM>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Ben_Johnston_\(composer\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Ben_Johnston_(composer))

https://www.youtube.com/watch?v=NaQkFYg_XCE

Валентин Бібік. «Гармонії тиші» для флейти, скрипки і ф-но. Шоста симфонія.

Джордж Крам (George Crumb). Соната для віолончелі соло (1955). <https://www.youtube.com/watch?v=Xaa3kF1XhLQ>

Джозеф Норман (Joseph Norman). Orbits for Bb Clarinet. Performed by Mauricio Silva

<https://www.youtube.com/watch?v=lGtGb4h5rIo>

<https://uiowa.academia.edu/JosephNorman>

Дьордь Ліреті. Соната для віолончелі соло

<https://www.youtube.com/watch?v=aA0MHmwsq8U>

Едгар Варез. Октандр

<https://www.youtube.com/watch?v=cLIODiAzddY>

Ігор Стравінський. 3 п'єси для кларнета.

<https://www.youtube.com/watch?v=y0xBjDqSC8c>

Йонізація. <https://www.youtube.com/watch?v=wClwaBuFOJA>

Леонід Грабовський. Тріо.

<https://www.youtube.com/watch?v=vAjvrdv-W60>

Лучано Беріо. Sequenza I для флейти

<https://www.youtube.com/watch?v=htVoNBH-5RY>

Лучано Беріо. Berio. Sequenza IXa для кларнета

<https://www.youtube.com/watch?v=vGogPD1H6YI>

Жерар Грізе (Gérard Grisey). Vortex Temporum (Вир часу) для фортепіано, флейт, кларнетів, скрипки, альту і віолончелі (1994–96).

Ноктюрн (Nocturne) для скрипки соло (пам'яті Вітольда Лютославського). (1994).

<https://www.youtube.com/watch?v=HZ5Ow0thsco>

Сергей Умроян (Sergey Umroyan). Notification.exe для флейти з електронікою.

<https://www.youtube.com/watch?v=xVcTUifBKrs>

<https://www.facebook.com/SymboliumInc/>

Соната для альту соло (1991-94).

<https://www.youtube.com/watch?v=CzIKJBqecvc>

Олів'є Месс'ян. Квартет на кінець часу (Quatuor pour la fin du temps). <https://www.youtube.com/watch?v=e2hbwINj7dE>

Олег Безбородько (b. 1973) – "Ars naturalis" для 5 інструментів (2008).

<https://www.youtube.com/watch?v=d693mUEtovE&t=630s>

початок твору - на 11:12 хв

Пауль Гіндеміт. Камерна музика № 1 (Kammermusik No.1 (1921). <https://www.youtube.com/watch?v=paje0FWZ8Lw>

Пендерецький, Кшиштоф. Capriccio per Siegfried Palm

https://www.youtube.com/watch?v=XAW0GzR_PVk

Яніс Ксенакіс. (1979). Палімпсест для англійського ріжка, бас-кларнета, фагота, валторни, ударних, фортепіано і струнного квартету

	<p>https://www.youtube.com/watch?v=laugaFzUdSc Ensemble Recherche.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=eICPjCmzP8g Nebula Rasa for Electric Guitar and Alto Saxophone with live electronics.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=JechUL_Qoas Metagenesis for Pierrot Ensemble.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=VUEz-cq6WPK La Follia для скрипки соло. (2013).</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=ZF5YJ7lnfjU Кайя Сааріаго (Kaija Saariaho). (2000). Сім метеликів (Sept papillons) для віолончелі соло.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=8j0LcmdG1kI</p>
--	---

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Ансамбль сучасної музики», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 року, протокол № 1.